

Tekst van de toespraak, die Jacob Bruintjes hield tijdens een vergadering van de PvdA-afdeling Emmen op 15 september 2022

DIE IM DUNKELN SIEHT MAN NICHT

WAT PIK IK OP UIT NIEUWS EN ONTMOETINGEN?

DE LAATSTE PAAR MAANDEN HOU IK ME NOG MEER DAN ANDERS BEZIG MET DE VRAAG HOE MENSEN MET WEINIG INKOMEN KUNNEN OVERLEVEN. WE PRATEN AL LANG OVER DE ENERGIEARMOEDE. MAAR ER GEBEURT NOG NIKS.

ANDERHALVE WEEK GELEDEN SPRAK IK RAYMOND WANDERS, WETHOUDER IN EMMEN. EEN BIJSTANDSMOEDER MET NETTO UITKERING VAN 1043 EURO MELDDE BIJ HEM HAAR NIEUWE TERMIJNBEDRAG ENERGIE: 900 EURO.

ALS JE DAN MENSEN HOORT DIE ZEGGEN DAT WE VOORZICHTIG MOETEN ZIJN MET HET VERLAGEN VAN ENERGIEPRIJZEN OMDAT DAN DE PRIKKEL TOT BESPARING EN ALTERNATIEVEN WEGVALT DENK JE TOCH: PLEUR OP MET JE PRIKKEL!

OP 22 JULI ZEI OLAV SCHOLTZ, DE DUITSE SPD MINISTER PRESIDENT: YOU'LL NEVER WALK ALONE. DAARMEE GAF HIJ AAN DAT DE DUITSE REGERING NIEMAND IN DE STEEK ZOU LATEN.

OP 15 JULI ZEI MARK RUTTE OP DE WEKELIJKSE PERSCONFERENTIE DAT NEDERLAND HET, VERGELEKEN MET ANDERE EUROPESE LANDEN, AL HEEL GOED DEED EN DAT HET PAS VOLGEND JAAR MOGELIJK ZOU ZIJN MEER TE DOEN.

SAM HAGENS, POLITIEK VERSLAGGEVER VAN HART VAN NEDERLAND (ZOON VAN PIETER JAN HAGENS) FILEERDE HET VERHAAL VAN RUTTE. HIJ VROEG MET WELKE EUROPESE LANDEN RUTTE ONS VERGELEEK EN KREEG GEEN ANTWOORD. HAGENS GAF VERVOLGENS VOORBEELDEN VAN DUITSLAND, FRANKRIJK EN OOSTENRIJK, WAAR NAAR VERHOUDING HET DUBBELE OF MEER WERD UITGEGEVEN. DAAR SPUTTERDE RUTTE NOG WAT EN PROBEERDE ER ZICH MET EEN VAAG VERHAAL UIT TE REDDEN. TOT HAGENS ZEI DAT HET WEL DUIDELIJK WAS. HOU DIE JOURNALIST IN DE GATEN!

IK SPRAK EEN ONDERNEMER DIE ZEI DAT HIJ MEDE DANKZIJ DE CORONASTEUN ZIJN BEDRIJF GOED OVEREIND HAD KUNNEN HOUDEN EN DAT HET BEDRIJF WEER FLOREERDE. HIJ VOND DAN OOK DAT ONDERNEMERS NIET MOESTEN KLAGEN NU ZIJ AAN DE BEURT WAREN OM DE MENSEN IN ARMOEDE TE STEUNEN.

IK ZAG TIM 'S JONGERS, NIEUWE DIRECTEUR VAN DE WIARDI BECKMANSTICHTING, IN BUITENHOF: HIJ MAAKTE NOG EENS HEEL DUIDELIJK WAT ARMOEDE BETEKENT EN DAT 2 MILJOEN MENSEN IN NEDERLAND HET RISICO LOPEN IN ARMOEDE TE LEVEN. 6 JOHAN CRUYFF ARENA'S VOL MET KINDEREN DIE OPGROEIEN IN ARMOEDE!

HIJ SPRAK OVER DE VERMARKTING VAN SOCIALE GRONDRECHTEN: WONEN, ZORG, ONDERWIJS EN GAF EEN TREFFEND VOORBEELD VAN HET VERSCHIL VAN DENKEN IN BELEID EN OVER MENSEN IN ARMOEDE EN VAN HET ERVAREN VAN ARMOEDE. EN DAARBIJ GEBRUIKTE HIJ NIET DE TERMEN HOOGOPGELEID EN LAAGOPGELEID, MAAR HIJ SPRAK OVER DE BOTSING TUSSEN BELEIDSKENNIS EN ERVARINGSKENNIS.

SAMEN MET EEN COLLEGA WERKT HIJ ALS VRIJWILLIGER BIJ DE VOEDSELBANK. EEN MOEDER MET KIND KWAM DE VOEDSELBANK BINNEN. DE COLLEGA WAS TROTS DAT 'S JONGERS EN HIJ DAAR ALS VRIJWILLIGERS STONDEN EN VOND HET EEN MOOI VOORBEELD VAN DE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ. BELEIDSKENNIS DUS. EN 'S JONGERS, ZELF OPGEGROEID IN ARMOEDE EN DUS BESCHIKKEND OVER ERVARINGSKENNIS ZEI:

IK KEEK IN DE OGEN VAN DAT KIND VAN 5 JAAR AAN DE HAND VAN ZIJN MOEDER EN DACHT AAN DE TOEKOMST VAN DAT KIND: SLECHTE WONING, LAGE OPLEIDING, SLECHTE GEZONDHEID, GGZ?, VERSLETEN VOOR DE PENSIOENLEEF TIJD, 15 JAAR LANGER IN SLECHTE GEZONDHEID, 6 JAAR EERDER DOOD.

WE KIJKEN VANUIT BELEID EERST ABSTRACT NAAR HET ENERGIEARMOEDEPROBLEEM, DAN KIJKEN WE NAAR TECHNISCHE OPLOSSINGEN EN DAN ZITTEN WE IN 2023.

WAAR ZIT DE URGENTIE DIE ER WEL WAS OM ONDERNEMERS TEN TIJDE VAN CORONA TE HELPEN. TOEN MOESTEN WE NIET WACHTEN TOT PRINSJESDAG EN WAS ER TECHNISCH DIRECT VAN ALLES MOGELIJK, OOK IN DE

WETENSCHAP DAT EEN DEEL VAN HET GELD NIET OP DE JUISTE PLEK ZOU KOMEN. SOLIDARITEIT WAS NODIG EN DIE WERD OOK BREED GETOOND.

EN TOEN ZAG IK OP 11 SEPTEMBER FRANS TIMMERMANS IN BUITENHOF. GEPASSIONEERD ALS ALTIJD. WE HEBBEN EEN PROBLEEM, MAAR DAT KUNNEN WE OPLOSSEN, ZEI HIJ. DE URGENTIE VAN DAT ARMOEDEPROBLEEM IS HEEL GROOT! DE UITDAGING OM HET OP TE LOSSEN IS OOK HEEL GROOT, MAAR WE KUNNEN DAT! WE MOETEN HET ALLEEN OOK WILLEN! MAAR DAN MOET DE SOLIDARITEIT DIE WE TEN TIJDE VAN CORONA HEBBEN LATEN ZIEN OPNIEUW WORDEN OPGEBRACHT!

DAT HET BESEF VAN URGENTIE BIJ DE BELEIDSDENKERS NOG NIET ERG GROOT IS BRACHT TIMMERMANS TOT DE UITSPRAAK DAT HIJ EEN DEN UYLMOMENT MISTE. HIJ DOELDE OP EEN TOESPRAAK VAN MINISTER-PRESIDENT DEN UYL TEN TIJDE VAN DE ENERGIECRISIS IN 1973 WAARIN HIJ UITSPRAK DAT HET NOOIT MEER ZOU WORDEN ZOALS HET VROEGER WAS, MAAR DAT WE ER SAMEN UIT ZOULDEN KOMEN. BENZINE GING OP DE BON EN RIJK EN ARM KREGEN DEZELFDE HOEVEELHEID BONNEN. DE AUTOLOZE ZONDAG WERD INGEVOERD EN OOK DIE GOLD VOOR RIJK EN ARM.

DAT BRACHT MIJ, TOT SLOT, OP HET CITAAT WAAR MIJN VERHAAL MEE BEGON. HET KOMT UIT EEN TOESPRAAK VAN DEN UYL IN 1986. TOEN DE PVDA MET ROND DE 50 ZETELS IN DE OPPOSITIE ZAT EN CDA EN VVD HET LAND BESTUURDEN

DEN UYL SPRAK IN DE KAMER TOT REGERING EN KAMER GEPASSIONEERD PROFETISCHE WOORDEN OVER DE TWEEDELING IN DE MAATSCHAPPIJ DIE VOORKOMEN MOEST WORDEN. VOORKOMEN OMDAT DIE TWEEDELING VELEN ZOU BREKEN EN DE MAATSCHAPPIJ ZOU OPBREKEN.

EN EIGENLIJK SPRAK HIJ OVER HETZELFDE ALS SCHOLZ, 'S JONGERS EN TIMMERMANS EN WEES HIJ DAARMEE NOG EENS OP DE KERNTAAK VAN DE SOCIAAL-DEMOCRATIE: OPKOMEN VOOR MENSEN DIE HET MOEILIJK HEBBEN IN ONZE MAATSCHAPPIJ EN VERVOLGENS OOK HUN KINDEREN EEN WAARDIGER TOEKOMST BEZORGEN.

DEN UYL CITEERDE DAARBIJ UIT DE DREIGROSCHENOPER VAN BERTOLD BRECHT EN KURT WEIL UIT 1928, BIJNA HONDERD JAAR GELEDEN. DE DREIGROSCHENOPER GING OM KRITIEK OP HET KAPITALISME EN WERD

LATER DOOR DE NAZIS VERBODEN. MAAR DE TEKSTEN BIEDEN NOG STEEDS
INSPIRATIE:

DENN DIE EINEN SIND IM DUNKELN

UND DIE ANDEREN SIND IM LICHT.

UND MAN SIEHET DIE IM LICHTE

DIE IM DUNKELN SIEHT MAN NICHT.

WAAR BLIJFT HET DEN UYLMOMENT?